WEWNĄTRZSZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Szkole Podstawowej nr 17 im Orła Białego w Koszalinie

w roku szkolnym 2026/2027

Podstawa prawna dotycząca prowadzenia i realizacji doradztwa zawodowego w szkole podstawowej:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325, z późn. zm.). Rozporządzenie określa treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, sposób realizacji doradztwa zawodowego oraz zadania doradcy zawodowego. W 2026 r. zostało zmienione rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 73).

Inne akty prawne dotyczące realizacji zajęć i ich wymiaru w szkole podstawowej:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2026 r. poz. 515, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 2736, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2024 r. poz. 781, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1798, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1309, z późn. zm.).

1. Wstęp

Zasadniczym założeniem doradztwa zawodowego oraz całokształtu pracy z młodzieżą, jest przygotowanie ich do zbliżającego się życia dorosłego. Tempo rozwoju świata w XXI w. jeszcze nigdy nie było tak szybkie. Dlatego tym bardziej ważne jest wsparcie młodzieży, która musi odnajdywać się w aktualnej rzeczywistości oraz dostosowywać się do nadchodzących zmian.

2. Cel ogólny założeń programowych:

Przygotowanie uczniów do dalszego życia oraz wprowadzania ich do świata dorosłych oparte musi być przede wszystkim na budowaniu samoświadomości, wiedzy ogólnej dotyczącej otaczającego świata, zaradności życiowej oraz umiejętności myślenia perspektywicznego. Dlatego zasadnym jest, aby uczeń kończący naukę w szkole podstawowej był wyposażony w wiadomości i umiejętności, pomocne w wyborze dalszej ścieżki edukacji, a w przyszłości satysfakcjonującej pracy, zgodnej z własnymi kompetencjami i zainteresowaniami.

Założenia WSDZ:

- Uświadamianie uczniów o istocie podejmowania pracy zawodowej w życiu dorosłym
- Trening umiejętności autorefleksji, samoświadomości oraz obiektywizmu w samoocenie
- Rozwijanie umiejętności myślenia przyczynowo-skutkowe w jaki sposób wykorzystać swoje mocne strony, zainteresowania, umiejętności, cechy charakteru w budowaniu potencjału zawodowego
- Wykorzystywanie aktywizujących form prowadzenia zajęć oraz umożliwianie uczniom praktycznego zgłębiania tematu z zakresie przyszłej pracy zawodowej (poznawanie form i specyfiki otaczających ich zawodów)
- WSDZ ma charakter ogólny, wspierając uczniów, rodziców oraz nauczycieli
- Realizowany program WSDZ jest zgodny z priorytetami Ministerstwa Edukacji Narodowej na rok szkolny 2025/2027

3. Osoby odpowiedzialne za realizację doradztwa zawodowego na terenie szkoły w roku szkolnym 2026/2027:

- Dyrektor i wicedyrektor
- Szkolny doradca zawodowy
- Wychowawcy oddziałów I – VIII
- Nauczyciele przedmiotowi IV – VIII
- Zespół pedagogów
- Specjaliści prowadzący zajęcia terapeutyczne
- Wychowawcy świetlicy
- Nauczyciel bibliotekarz

4. Treści programowe przewidywane do realizacji w szkole podstawowej

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego realizowane w szkole podstawowej są zgodne z **załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325, z późn. zm.)**. W realizacji programu doradztwa zawodowego uwzględnia się również zmiany wynikające z **rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2026 r. poz. 73)**, które – z wyjątkiem przepisu dotyczącego wizyt zawodoznawczych – wchodzą w życie **1 września 2026 r.**. Nowe regulacje wzmacniają m.in. współpracę szkoły z lokalnymi i regionalnymi pracodawcami, izbami gospodarczymi i przedstawicielami branż, aktywny udział rodziców oraz wykorzystywanie cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego.

A. I etap edukacyjny – klasy I – III

Cele i kierunki realizacji:

- wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy;
- budowanie pozytywnej i aktywnej postawy wobec edukacji i wynikających z niej możliwości;
- rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów;
- poznawanie własnych zainteresowań, mocnych stron, uzdolnień i możliwości ich rozwijania;
- kształtowanie umiejętności podejmowania działań i wyciągania wniosków z własnych doświadczeń;
- poznawanie znaczenia pracy w życiu człowieka oraz różnorodności zawodów występujących w najbliższym i dalszym otoczeniu;
- rozwijanie ciekawości poznawczej i gotowości do uczenia się oraz zdobywania nowych umiejętności;
- kształtowanie umiejętności planowania prostych działań i podejmowania decyzji dotyczących własnej osoby.

1. Poznanie siebie

Uczeń:

1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;

1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;

1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;

1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;

1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;

2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;

3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

W ramach realizacji powyższych treści szkoła może w szczególności:

- organizować spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- umożliwiać uczniom poznawanie środowiska pracy poprzez wizyty zawodoznawcze;
- wykorzystywać doświadczenia i wiedzę rodziców związane z wykonywanymi przez nich zawodami;
- wykorzystywać, odpowiednio do wieku uczniów, dostępne cyfrowe zasoby i narzędzia wspierające poznawanie zawodów i zainteresowań;
- podejmować współpracę z lokalnymi i regionalnymi pracodawcami, przedstawicielami branż oraz innymi podmiotami wspierającymi działania z zakresu doradztwa zawodowego.

Zgodnie z § 3 pkt 7 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego wizyty zawodoznawcze mogą być organizowane m.in. u potencjalnych pracodawców, w branżowych centrach umiejętności oraz w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, centrach kształcenia zawodowego i placówkach kształcenia ustawicznego. Przepis ten obowiązuje od 24 stycznia 2026 r.

B. II etap edukacyjny – klasy IV – VI

Cele i kierunki realizacji:

- poznawanie swoich umiejętności, zasobów i potencjału;
- wprowadzanie uczniów w świat rynku pracy oraz poznawanie form pracy i zawodów w otaczającym środowisku;
- kształtowanie pozytywnej samooceny, motywacji i umiejętności uczenia się;
- stwarzanie sytuacji do rozwijania przez uczniów swoich zainteresowań i pasji;
- rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania i wykorzystywania informacji;
- poznawanie czynników wpływających na wybory edukacyjno-zawodowe;
- rozwijanie umiejętności planowania własnych działań oraz podejmowania decyzji;
- przygotowywanie uczniów do świadomego korzystania z różnych źródeł informacji dotyczących edukacji i świata zawodów.

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;

1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;

1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;

2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;

2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Aktualne elementy realizacji doradztwa zawodowego

W realizacji powyższych treści uwzględnia się:

- korzystanie z **cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego**, w tym ogólnodostępnych platform edukacyjnych i stron internetowych oraz ogólnopolskich baz zawodów;
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji dotyczących zawodów, edukacji i rynku pracy;
- zapoznawanie uczniów z dostępnymi źródłami informacji dotyczącymi rynku pracy oraz możliwości kształcenia;
- uwzględnianie, odpowiednio do wieku uczniów, informacji o zmianach zachodzących na rynku pracy i wpływie nowych technologii na wykonywanie zawodów;

- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów, pracodawcami i przedstawicielami branż;
- organizowanie, w miarę możliwości, wizyt zawodoznawczych umożliwiających poznanie środowiska pracy;
- włączanie rodziców w działania z zakresu doradztwa zawodowego, w szczególności poprzez spotkania, warsztaty i wydarzenia wspierające poznawanie przez uczniów świata zawodów oraz planowanie ich dalszej ścieżki edukacyjnej;
- współpracę szkoły z lokalnymi i regionalnymi pracodawcami, izbami gospodarczymi oraz przedstawicielami branż.

Współpraca z rodzicami i środowiskiem pracy - Program doradztwa zawodowego jest realizowany z uwzględnieniem aktywnego udziału rodziców. W szczególności mogą oni uczestniczyć w spotkaniach, warsztatach i wydarzeniach wspierających uczniów w poznawaniu własnych zasobów, świata zawodów oraz możliwości dalszego rozwoju. Program doradztwa zawodowego opracowuje się i realizuje we współpracy z **lokalnymi lub regionalnymi pracodawcami, izbami gospodarczymi lub przedstawicielami branż**. Współpraca ta może obejmować m.in. spotkania z przedstawicielami zawodów, warsztaty, prezentacje zawodów, wizyty zawodoznawcze oraz inne formy bezpośredniego kontaktu uczniów ze środowiskiem pracy.

Cyfrowe narzędzia doradztwa zawodowego - W realizacji programu wykorzystuje się cyfrowe narzędzia doradztwa zawodowego, w tym cyfrowe zasoby zamieszczone na ogólnodostępnych platformach edukacyjnych i stronach internetowych, ogólnopolskie bazy zawodów oraz platformy komunikacji z uczniami i ich rodzicami. Szkoła zapoznaje uczniów i ich rodziców z dostępnymi cyfrowymi narzędziami doradztwa zawodowego.

Źródła informacji wykorzystywane w doradztwie zawodowym - W działaniach doradczych, odpowiednio do wieku uczniów, wykorzystuje się informacje pochodzące z aktualnych i wiarygodnych źródeł, w tym informacje dotyczące zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego oraz inne dostępne prognozy dotyczące rynku pracy.

Wizyty zawodoznawcze - W ramach doradztwa zawodowego mogą być organizowane wizyty zawodoznawcze mające na celu poznanie przez uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach. Wizyty mogą odbywać się w szczególności u pracodawców, w branżowych centrach umiejętności, szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, centrach kształcenia zawodowego oraz placówkach kształcenia ustawicznego.

Podstawa prawna realizacji treści programowych

- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325, z późn. zm.)** – w szczególności załącznik nr 2 określający treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I – VI szkół podstawowych.
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2026 r. poz. 73)** – w zakresie nowych zasad realizacji doradztwa zawodowego, w szczególności współpracy z pracodawcami i przedstawicielami branż, udziału rodziców, wykorzystywania cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego oraz organizowania wizyt zawodoznawczych. Większość zmian wchodzi w życie **1 września 2026 r.**, natomiast zmiana dotycząca wizyt zawodoznawczych obowiązuje od **24 stycznia 2026 r.**

Realizacja doradztwa zawodowego w klasach VII – VIII zaplanowana jest wy wymiarze 10 godzin dydaktycznych w roku szkolnym uwzględniając założenia programu i zaplanowaną tematykę zajęć:

I. Poznanie własnych zasobów (VII klasa):

1. Wszyscy jesteśmy zdolni - pobudzenie uczniów do refleksji na temat zdolności, zainteresowań, predyspozycji zawodowych i samorozwoju; poszerzenie przez uczniów wiedzy oraz świadomości na temat własnych uzdolnień i talentów; ugruntowanie własnej wartości

2. Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej - zapoznanie uczniów z zagadnieniami dotyczącymi kompetencji kluczowych; rozwijanie umiejętności zgodnej współpracy i współdziałania w grupie; umacnianie więzi grupowych

3. Umiejętności a zawód - rozwijanie umiejętności samoobserwacji, poznawania siebie i nazywania swoich mocnych stron; autorefleksja i ocena własnych zdolności, zainteresowań, predyspozycji fizycznych i zdrowotnych; uświadomienie roli wiedzy, zainteresowań i cech charakteru w wyborze kierunku kształcenia lub przyszłego zawodu

4. Jakie wartości są dla mnie ważne? - określa hierarchie własnych potrzeb i wartości

5. Czym się interesuje? - wskazywanie możliwych kierunków rozwoju opartych o zainteresowania uczniów; samopoznanie i autoprezentacja

II. Świat zawodów i rynek pracy (VII klasa):

1. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową? - uzupełnienie informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy; analiza i synteza informacji przydatnych w planowaniu kariery zawodowej

2. Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa - zapoznanie uczniów z możliwościami kontynuowania nauki po ukończeniu szkoły podstawowej

3. Kompetencje na rynku pracy - zapoznanie uczniów z zasadami panującymi na rynku pracy; utworzenie listy umiejętności potrzebnych na rynku pracy

4. Aktualne trendy na rynku pracy - wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy; potrafi określić charakterystykę rynku lokalnego, regionalnego i krajowego

5. Praca jako wartość człowieka - wskazuje wartości związane z pracą, etyką zawodową oraz „kodeksem" dobrego pracownika

III. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie (VIII klasa)

1. Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda. - analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia; analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów

2. Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych - wyjścia na targi zawodoznawcze; wyjście grupowe na Dni Otwarte w szkołach ponadpodstawowych; zapoznanie z procedurami, wymogami, programami i zasadami rekrutacji do szkół średnich

3. Co warto wiedzieć o szkołach branżowych? - poznanie oferty szkół ponadpodstawowych i charakteru ich funkcjonowania

4. Zawody przyszłości - poznanie branż zawodowych, które oparte są o nowe technologie i dziedziny nauki

5. Ja na obecnym rynku pracy - utrwalenie świadomości o własnych cechach, umiejętnościach, preferencjach względem obecnych zasad dotyczących aktualnego rynku pracy; poznawanie samego siebie względem rozwiązywanych testów osobowościowych

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych (VIII klasa)

1. Moja kariera edukacyjno-zawodowa - dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym

2. Planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej - określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby; planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów

3. Dokumenty aplikacyjne – CV, port folio - zapoznanie się z strukturą dokumentów aplikacyjnych; opracowanie pierwowzoru własnego dokumentu

4. Instytucje wspomagające doradztwo zawodowe - identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy

5. Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery - świadomość obowiązków i konsekwencji wyborów edukacyjnych i zawodowych, z perspektywy dorosłego życia

5. Zadania doradca zawodowego na terenie szkoły, z podziałem na poszczególne role:

Program Zakresu Doradztwa Zawodowego w ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów;
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów do działań informacyjnych szkoły;
- przedstawienie oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach , wsparcie rodziców uczniów, którzy mają problemy emocjonalne, decyzyjne, itp.;
- włączanie rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów do działań informacyjnych szkoły;
- gromadzenie, systematyczną aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej.

Program Zakresu Doradztwa Zawodowego w ramach pracy z nauczycielami /Radą Pedagogiczną/ obejmuje:

- zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły;
- określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach Szkolnego Programu Wychowawczego i Profilaktyki;
- rozbudzenie aspiracji zawodowych uczniów;
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej przez wychowawców na godzinach wychowawczych oraz na innych przedmiotach przez nauczycieli uczących;
- identyfikację potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do zmian na rynku pracy.

Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:

1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;

2) gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;

3) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę;

4) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

5) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej szkoły;

6) współpraca z radą pedagogiczną w zakresie tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, realizacji działań związanych z przygotowaniem uczniów do wyboru drogi zawodowej, zawartych w programie wychowawczo-profilaktycznym;

7) współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa, takimi jak: centrum kariery, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy,

8) koordynowanie działań edukacji zawodowej w szkole.

6. Formy i metody pracy:

Formy pracy adresowane do uczniów:

- badanie (diagnoza) zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz, ankiety).
- zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych.
- warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem;
- udostępnianie informacji o zawodach, szkołach;
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- prezentacje multimedialne;
- filmy,
- konsultacje indywidualne, porady, udzielanie wskazówek;
- analiza informacji o zawodach zawartych w informatorach i internecie;
- spotkania z pracodawcami, absolwentami szkoły, przedstawicielami określonych zawodów;

Metody w poradnictwie grupowym najczęściej stosowane w pracy doradczej to:

- aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja;

- metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról;
- metody testowe (testy);
- metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby internetu i programy multimedialne;
- prezentacje multimedialne;
- treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki;
- techniki wzmacniające myślenie krytyczne oraz strategiczne (np. analizę SWOT), kwestionariusze, wywiady, gry i zabawy.

7. Ramowy plan działań z zakresu doradca zawodowego przewidziany do realizacji w roku szkolnym 2026/2027

Zadanie	Metody pracy	Zakładane efekty	Miejsce realizacji zadań	Odpowiedzialny	Czas realizacji
Opracowanie i aktualizacja WSDZ z uwzględnieniem aktualnych przepisów prawa oświatowego, potrzeb uczniów i szkoły oraz kierunków realizacji doradztwa zawodowego. Uwzględnienie współpracy z lokalnymi lub regionalnymi pracodawcami, izbami gospodarczymi lub przedstawicielami branż.	Analiza aktów prawnych i dokumentacji szkoły, analiza potrzeb uczniów, konsultacje z nauczycielami i specjalistami, analiza możliwości współpracy ze środowiskiem lokalnym.	Aktualny WSDZ uwzględniający obowiązujące przepisy, potrzeby uczniów oraz możliwości szkoły; zaplanowanie współpracy ze środowiskiem pracy.	Szkoła	Doradca zawodowy we współpracy z dyrektorem, nauczycielami i specjalistami	Początek roku szkolnego / w razie potrzeby aktualizacja w ciągu roku
Przedstawienie Radzie Pedagogicznej założeń i kierunków realizacji WSDZ Omówienie nowych zasad realizacji doradztwa zawodowego, w tym współpracy ze środowiskiem pracy, udziału rodziców i wykorzystania cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego.	Omówienie dokumentu, dyskusja, konsultacje, pytania i odpowiedzi.	Nauczyciele znają założenia WSDZ, zakres realizowanych działań i swoje zadania w zakresie doradztwa zawodowego; znają nowe możliwości i formy realizacji DZ.	Szkoła / posiedzenie Rady Pedagogicznej	Doradca zawodowy	Początek roku szkolnego
Konsultacje z nauczycielami i specjalistami dotyczące realizacji doradztwa zawodowego oraz włączania jego elementów do działań	Konsultacje indywidualne i zespołowe, rozmowy, analiza potrzeb, wymiana doświadczeń.	Omówienie głównych celów DZ; ustalenie sposobów włączania elementów doradztwa zawodowego do pracy wychowawczej i dydaktycznej; określenie potrzeb uczniów;	Szkoła	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny

Zadanie	Metody pracy	Zakładane efekty	Miejsce realizacji zadań	Odpowiedzialny	Czas realizacji
wychowawczych i edukacyjnych szkoły.		ustalenie zasad współpracy doradcy zawodowego z wychowawcami, nauczycielami, pedagogiem i psychologiem.			
Zapoznanie rodziców z WSDZ oraz włączenie ich w realizację działań z zakresu doradztwa zawodowego.	Zebrania z rodzicami, pogadanki, konsultacje indywidualne, warsztaty, spotkania tematyczne, materiały informacyjne, komunikacja elektroniczna.	Rodzice znają cele i założenia WSDZ, planowane działania oraz możliwości uzyskania wsparcia; wiedzą, w jaki sposób mogą wspierać dziecko w poznawaniu własnych zainteresowań, uzdolnień i planowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej; rodzice są włączani w działania DZ.	Szkoła / zebrania z rodzicami / konsultacje	Doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny
>> **Organizacja spotkań, warsztatów i wydarzeń z udziałem rodziców wspierających uczniów w poznawaniu świata zawodów i planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej.**	Spotkania, warsztaty, prezentacje zawodów, rozmowy, konsultacje.	Uczniowie poznają różnorodne zawody i środowiska pracy; rodzice aktywnie uczestniczą w działaniach doradczych; uczniowie mogą korzystać z doświadczeń zawodowych rodziców.	Szkoła	Doradca zawodowy, wychowawcy, rodzice	Cały rok szkolny
>> **Nawiązanie i rozwijanie współpracy z lokalnymi i regionalnymi pracodawcami, izbami gospodarczymi lub przedstawicielami branż.**	Kontakty bezpośrednie i elektroniczne, konsultacje, spotkania, prezentacje zawodów, warsztaty, wizyty zawodoznawcze.	Uczniowie poznają rzeczywiste środowisko pracy, specyfikę zawodów i oczekiwania rynku pracy; szkoła rozwija współpracę ze środowiskiem zawodowym; WSDZ uwzględnia potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy.	Szkoła, zakłady pracy, instytucje i podmioty współpracujące ze szkołą	Doradca zawodowy we współpracy z dyrektorem, nauczycielami i wychowawcami	Cały rok szkolny

Zadanie	Metody pracy	Zakładane efekty	Miejsce realizacji zadań	Odpowiedzialny	Czas realizacji
>> Organizacja wizyt zawodoznawczych umożliwiających uczniom poznanie środowiska pracy w wybranych zawodach.	Wizyty, obserwacja pracy, rozmowy z pracownikami i przedstawicielami zawodów, prezentacje.	Uczniowie poznają specyfikę pracy w wybranych zawodach, wymagania związane z ich wykonywaniem oraz środowisko pracy; konfrontują wiedzę o zawodach z rzeczywistymi warunkami ich wykonywania.	Zakłady pracy, branżowe centra umiejętności, szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, centra kształcenia zawodowego, placówki kształcenia ustawicznego	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	W miarę możliwości – cały rok szkolny
>> Wykorzystanie cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego.	Praca z wykorzystaniem stron internetowych, ogólnodostępnych platform edukacyjnych, baz zawodów i innych cyfrowych źródeł informacji; prezentacje; ćwiczenia praktyczne.	Uczniowie potrafią korzystać z wiarygodnych cyfrowych źródeł informacji dotyczących zawodów, edukacji i rynku pracy; znają dostępne narzędzia wspierające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej.	Szkoła / pracownia komputerowa / platformy edukacyjne	Doradca zawodowy, nauczyciele	Cały rok szkolny
>> Aktualizacja informacji o zawodach, rynku pracy i możliwościach kształcenia.	Wyszukiwanie, analiza i selekcja informacji; analiza ogólnopolskich baz zawodów oraz prognoz zapotrzebowania na pracowników; przygotowywanie materiałów informacyjnych.	Uczniowie, rodzice i nauczyciele mają dostęp do aktualnych i wiarygodnych informacji o zawodach, możliwościach kształcenia oraz sytuacji na rynku pracy.	Biblioteka / strona internetowa szkoły / szkolna platforma komunikacyjna / pracownia komputerowa	Doradca zawodowy, bibliotekarz	Cały rok szkolny
Ewaluacja działań dotyczących WSDZ.	Analiza dokumentacji, rozmowy z nauczycielami i specjalistami,	Określenie stopnia realizacji WSDZ; wskazanie mocnych stron i obszarów	Szkoła	Doradca zawodowy	Koniec roku szkolnego

Zadanie	Metody pracy	Zakładane efekty	Miejsce realizacji zadań	Odpowiedzialny	Czas realizacji
	konsultacje z uczniami i rodzicami, analiza realizacji zaplanowanych działań, analiza informacji zwrotnej. >> Analiza realizacji współpracy z rodzicami i środowiskiem pracy oraz wykorzystania cyfrowych narzędzi DZ.	wymagających modyfikacji; określenie potrzeb uczniów; sformułowanie wniosków i rekomendacji na kolejny rok.			
Przedstawienie wyników ewaluacji WSDZ oraz opracowanie wniosków i rekomendacji do realizacji doradztwa zawodowego w kolejnym roku szkolnym.	Prezentacja multimedialna, analiza wyników, debata, dyskusja, burza mózgów.	Nauczyciele i dyrekcja znają wyniki ewaluacji; określone są mocne i słabe strony realizacji WSDZ; opracowane zostają rekomendacje i kierunki działań na kolejny rok szkolny.	Szkoła	Doradca zawodowy, dyrekcja placówki	Koniec roku szkolnego / przed opracowaniem WSDZ na kolejny rok

Część pierwsza: Działania skierowane do uczniów:

klasy I – III

Zadanie	Formy realizacji	Zakładane efekty	Miejsce realizacji	Odpowiedzialny	Czas realizacji
1. Zawodowe abecadło – omawianie nazw zawodów w trakcie wprowadzania liter alfabetu	Wykład, filmy i materiały multimedialne, artystyczne formy realizacji podstawy programowej (piosenki, gry ruchowe). Zabawy dydaktyczne, zagadki, skojarzenia, historyjki i krótkie scenki związane z poznawanymi zawodami.	- uczeń zdobywa wiedzę o nazwach zawodów; - uczeń podejmuje próbę dopasowania poznanych zawodów do wskazanych liter/głosek; - uczeń bierze aktywny udział w ruchowych i artystycznych elementach lekcji; - uczeń dostrzega różnorodność zawodów i ich znaczenie w życiu codziennym; - uczeń rozpoznaje związki między zainteresowaniami, wykonywanymi czynnościami a wybranymi zawodami.	Szkoła, sala lekcyjna	Nauczyciele klas I–III	Cały rok szkolny
2. Czym zajmują się moi rodzice?	Zaproszenie rodziców lub członków rodziny w celu prezentacji wykonywanego przez nich zawodu. Prezentacja zawodu połączona z rozmową z uczniami, pokazem przedmiotów lub narzędzi wykorzystywanych w pracy, o ile jest to	- rozbudzenie w uczniach ciekawości dotyczącej poznanych zawodów; - uczeń potrafi opowiedzieć, jaki zawód wykonują członkowie jego rodziny; - uczeń poznaje różnorodność zawodów i miejsc pracy; - uczeń dostrzega znaczenie pracy innych	Szkoła / sala lekcyjna	Nauczyciele klas I–III, rodzice i członkowie rodzin uczniów	Cały rok szkolny

Zadanie	Formy realizacji	Zakładane efekty	Miejsce realizacji	Odpowiedzialny	Czas realizacji
	możliwe i bezpieczne.	osób dla funkcjonowania rodziny i społeczności; - uczeń potrafi zadawać pytania dotyczące poznawanego zawodu.			
3. Odwiedziny Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Koszalinie	Zajęcia w formie prezentacji, wykładu, pokazu, zajęć ruchowych. Wizyta zawodoznawcza, obserwacja miejsca pracy, rozmowa ze strażakami, prezentacja wyposażenia i charakteru pracy.	- uczeń poznaje specyfikę zawodu; - uczeń potrafi określić zadania zawodowe; - uczeń poznaje środowisko pracy strażaka; - uczeń dostrzega znaczenie pracy strażaków dla bezpieczeństwa innych osób; - uczeń potrafi wskazać wybrane cechy i umiejętności przydatne w wykonywaniu tego zawodu.	Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza	Doradca zawodowy i nauczyciele klas I–III	Termin ustalony wspólnie ze strażą pożarną
4. Spotkanie z policjantem – przedstawienie specyfiki zawodu, zadań zawodowych oraz odpowiedzi na pytania dzieci	Zajęcia w formie prezentacji, wykładu, pokazu, zajęć ruchowych. Rozmowa kierowana, pytania uczniów, prezentacja elementów wyposażenia służbowego – w zakresie uzgodnionym z funkcjonariuszem.	- uczeń poznaje specyfikę zawodu; - uczeń potrafi określić zadania zawodowe; - uczeń poznaje wybrane miejsca i warunki pracy policjanta; - uczeń dostrzega znaczenie pracy policjanta dla bezpieczeństwa i funkcjonowania społeczności; - uczeń rozwija umiejętność zadawania	Mała sala gimnastyczna lub sala lekcyjna	Doradca zawodowy i nauczyciele klas I–III	Termin ustalony wspólnie z Policją

Zadanie	Formy realizacji	Zakładane efekty	Miejsce realizacji	Odpowiedzialny	Czas realizacji
		pytań i aktywnego uczestnictwa w spotkaniu.			
5. Spotkanie ze Strażą Miejską – jak dbać o swoje bezpieczeństwo jako pieszy lub rowerzysta	Zajęcia w formie prezentacji, wykładu, pokazu, zajęć ruchowych. Ćwiczenia praktyczne w miasteczku ruchu drogowego, rozmowa, scenki sytuacyjne.	- uczeń poznaje zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym z perspektywy pieszego i rowerzysty; - uczeń utrwala zasady ogólnego bezpieczeństwa; - uczeń poznaje zadania zawodowe funkcjonariuszy Straży Miejskiej; - uczeń rozumie znaczenie pracy osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo mieszkańców; - uczeń potrafi wskazać wybrane zadania wykonywane przez Straż Miejską.	Mała sala gimnastyczna, sala lekcyjna, miasteczko ruchu drogowego	Nauczyciele klas I–III, przedstawiciele Straży Miejskiej	Termin ustalony wspólnie ze Strażą Miejską
6. Poznajemy świat medycyny – spotkanie z lekarzem / ratownikiem medycznym	Zajęcia w formie prezentacji, wykładu, pokazu, zajęć ruchowych. Rozmowa, prezentacja miejsca i charakteru pracy, pokaz wybranych bezpiecznych czynności lub wyposażenia.	- uczeń poznaje specyfikę zawodu; - uczeń potrafi określić zadania zawodowe; - uczeń poznaje różne zawody związane z ochroną zdrowia; - uczeń dostrzega znaczenie współpracy przedstawicieli różnych zawodów medycznych; - uczeń potrafi wskazać wybrane umiejętności potrzebne w pracy związanej	Mała sala gimnastyczna / sala lekcyjna	Doradca zawodowy i nauczyciele klas I–III	Termin ustalony wspólnie z przedstawicielem zawodów medycznych

Zadanie	Formy realizacji	Zakładane efekty	Miejsce realizacji	Odpowiedzialny	Czas realizacji
		z ochroną zdrowia.			
7. Wycieczki i wyjścia tematyczne (miejskie, regionalne)	Wykłady, prezentacje, rozmowy, pogadanki, zajęcia ruchowe. Wizyty zawodoznawcze, obserwacja pracy, rozmowy z przedstawicielami zawodów, poznawanie miejsc pracy i instytucji działających w środowisku lokalnym.	- uczeń poznaje różnorodność wykonywanych zawodów w zależności od wykonywanych zadań i miejsca pracy; - uczeń poznaje zawody występujące w najbliższym środowisku; - uczeń dostrzega znaczenie różnych zawodów dla funkcjonowania społeczności lokalnej; - uczeń potrafi wskazać wybrane czynności wykonywane przez przedstawicieli poznanych zawodów; - uczeń rozwija ciekawość poznawczą i zainteresowania związane ze światem pracy.	Teren objęty programem wycieczki / wyjścia, miejsca pracy, instytucje i podmioty współpracujące ze szkołą	Nauczyciele klas I–III, doradca zawodowy – w zakresie działań doradczych	Cały rok szkolny
8. Poznajemy zawody w najbliższym otoczeniu szkoły	Spacer edukacyjny, obserwacja, rozmowa, wywiad, fotografia dokumentacyjna, mapa zawodów lokalnych. Krótkie zadania obserwacyjne: „kto pracuje w naszym otoczeniu?”, „co robi?”, „komu pomaga?”.	- uczeń rozpoznaje zawody wykonywane w najbliższym otoczeniu; - uczeń potrafi nazwać wybrane zawody i wskazać ich podstawowe zadania; - uczeń dostrzega zależność między pracą różnych osób a funkcjonowaniem lokalnej społeczności; - uczeń rozwija zainteresowanie światem zawodów.	Okolice szkoły / najbliższe środowisko lokalne	Nauczyciele klas I–III	Cały rok szkolny

Zadanie	Formy realizacji	Zakładane efekty	Miejsce realizacji	Odpowiedzialny	Czas realizacji
9. Moje zainteresowania i to, co lubię robić	Rozmowa kierowana, zabawy i ćwiczenia dotyczące zainteresowań, prace plastyczne, scenki, gry dydaktyczne, zadania indywidualne i grupowe.	- uczeń potrafi nazwać wybrane zainteresowania i aktywności, które lubi; - uczeń potrafi zaprezentować swoje zainteresowania innym; - uczeń dostrzega, że ludzie mają różne zainteresowania i uzdolnienia; - uczeń zaczyna dostrzegać związek między zainteresowaniami a wykonywanymi w przyszłości zadaniami.	Szkoła / sala lekcyjna	Nauczyciele klas I–III	Cały rok szkolny
10. Zawody, które pomagają innym	Rozmowa, opowiadania, filmy edukacyjne, scenki dramowe, praca w grupach, spotkania z przedstawicielami wybranych zawodów.	- uczeń rozpoznaje zawody związane z pomocą innym ludziom; - uczeń potrafi wskazać, w jaki sposób przedstawiciele wybranych zawodów pomagają ludziom; - uczeń rozwija szacunek dla pracy innych osób; - uczeń dostrzega znaczenie współpracy różnych osób i zawodów.	Szkoła / sala lekcyjna	Nauczyciele klas I–III, doradca zawodowy i zaproszeni przedstawiciele zawodów	Cały rok szkolny

Klasy IV – VI

Zadanie	Formy realizacji	Oczekiwane efekty	Miejsce realizacji	Odpowiedzialny	Czas realizacji
Moje zainteresowania jako klucz do przyszłości zawodowej	Pogadanka, debata, burza mózgów, prezentacja, ćwiczenia umożliwiające rozpoznawanie zainteresowań i uzdolnień, praca indywidualna i grupowa	- uczeń rozumie wpływ własnych zainteresowań na wybór pracy zawodowej w przyszłości; - uczeń potrafi wskazać własne zainteresowania i uzdolnienia; - uczeń dostrzega różnorodność zainteresowań innych osób; - uczeń potrafi wskazać przykłady zawodów, w których określone zainteresowania mogą być przydatne.	Sale lekcyjne	Wychowawcy klas IV–VI, doradca zawodowy	Cały rok szkolny
Cechy dobrego ucznia, a cechy dobrego pracownika	Burza mózgów, debata, pogadanka, dramy (scenki)	- uczeń ma świadomość wpływu pozytywnych cech i postaw na sposób i efekty nauki; - uczeń rozumie wpływ pewnych cech charakteru na efekty pracy zawodowej; - uczeń potrafi wskazać wybrane kompetencje i postawy przydatne zarówno w nauce, jak i w pracy; - uczeń rozumie znaczenie odpowiedzialności, systematyczności, współpracy i zaangażowania.	Sale lekcyjne	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny

Zadanie	Formy realizacji	Oczekiwane efekty	Miejsce realizacji	Odpowiedzialny	Czas realizacji
Komunikacja jako podstawowe narzędzie społeczne człowieka	Zajęcia warsztatowe, dramy (scenki), debata, ćwiczenia komunikacyjne, praca w parach i grupach	- uczeń potrafi dostosować formy komunikacji do indywidualnych potrzeb w życiu społecznym w szkole oraz poza nią; - uczeń rozpoznaje znaczenie komunikacji w nauce, współpracy i przyszłym środowisku pracy; - uczeń potrafi aktywnie słuchać, zadawać pytania i przekazywać informacje w sposób zrozumiały dla odbiorcy; - uczeń rozumie znaczenie szacunku i kultury wypowiedzi w relacjach z innymi osobami.	Sale lekcyjne	Poloniści, psycholog szkolny, wychowawcy	Cały rok szkolny
Wyjścia do poszczególnych zakładów pracy w Koszalinie (miejskich oraz prywatnych)	Edukacyjna wycieczka szkolna, pogadanka, prezentacja, wykład, obserwacja środowiska pracy, rozmowa z pracownikami, poznanie stanowisk pracy i wykorzystywanych narzędzi	- poznanie poszczególnych zakładów pracy, specyfiki pracy, wymaganego wykształcenia, zadań na danym stanowisku pracy; - uczeń poznaje rzeczywiste środowisko pracy; - uczeń dostrzega różnorodność zawodów i miejsc pracy; - uczeń potrafi wskazać podstawowe zadania wykonywane przez przedstawicieli poznanych zawodów; - uczeń poznaje znaczenie współpracy	Zakłady pracy na terenie miasta Koszalin	Wychowawcy klas IV–VI, doradca zawodowy	Cały rok szkolny, po uzgodnieniu z danym zakładem pracy

Zadanie	Formy realizacji	Oczekiwane efekty	Miejsce realizacji	Odpowiedzialny	Czas realizacji
		różnych osób w miejscu pracy.			
Spotkanie z policjantem – znaczenie odpowiedzialności za własne czyny i decyzje	Pogadanka, wykład, prezentacja, dyskusja i analiza przykładowych sytuacji	- uczeń rozumie znaczenie odpowiedzialności za swoje działania; - uczeń poznaje konsekwencje negatywnych działań; - uczeń rozumie znaczenie odpowiedzialności w życiu osobistym, społecznym i zawodowym; - uczeń poznaje wybrane zadania i specyfikę pracy policjanta.	Mała sala gimnastyczna / sala lekcyjna	Wychowawcy klas, pedagodzy, szkolny doradca zawodowy	Termin ustalony wspólnie z Policją
Spotkanie z radcą prawnym	Pogadanka, wykład, prezentacja, analiza prostych przykładów sytuacji prawnych, pytania i odpowiedzi	- uczeń rozumie kwestie bezpieczeństwa w szkole i poza nią w celu ochrony zdrowia i życia; - zwiększenie świadomości uczniowskiej względem odpowiedzialności prawnej za swoje czyny; - uczeń poznaje specyfikę zawodu radcy prawnego; - uczeń rozumie znaczenie znajomości zasad i norm obowiązujących w życiu społecznym i zawodowym.	Mała sala gimnastyczna / sala lekcyjna	Doradca zawodowy, wychowawcy klas	Termin ustalony indywidualnie z zaproszonym gościem
Spotkanie z przedstawicielem Służby Więziennej	Pogadanka, wykład, prezentacja, prezentacja specyfiki zawodu i środowiska pracy, rozmowa z uczniami	- przedstawienie specyfiki zawodu; - istotne fragmenty przepisów dotyczących funkcjonowania w społeczeństwie;	Sale lekcyjne	Szkolny doradca zawodowy, pedagodzy, wychowawcy klas	Termin ustalony po konsultacjach z programami

Zadanie	Formy realizacji	Oczekiwane efekty	Miejsce realizacji	Odpowiedzialny	Czas realizacji
		- konsekwencje i formy odbywania kar dotyczących wykroczeń i przestępstw; - uczeń poznaje zadania zawodowe funkcjonariuszy Służby Więziennej; - uczeń dostrzega znaczenie odpowiedzialności za własne decyzje i przestrzegania zasad społecznych.			profilaktycznymi Służby Więziennej
Warsztaty pt. „Wspólnymi siłami zdziałamy więcej”	Warsztaty zajęciowe, pogadanka, wykład, zadania zespołowe, gry i ćwiczenia integracyjne	- podkreślenie wśród uczniów istoty pracy w grupie, płynących z niej korzyści oraz rozwój umiejętności budowania relacji interpersonalnych; - uczeń rozumie znaczenie współpracy w realizacji wspólnego celu; - uczeń potrafi przyjąć określoną rolę w zespole; - uczeń dostrzega różnorodność mocnych stron członków grupy; - uczeń rozumie znaczenie współpracy w środowisku nauki i przyszłej pracy.	Sale lekcyjne	Psycholog szkolny, pedagodzy, wychowawcy klas	Cały rok szkolny
Poznajemy zawody – od zainteresowania do zawodu	Prezentacje, filmy edukacyjne, praca z opisami zawodów, quizy, rozmowy, praca w grupach	- uczeń poznaje różne grupy zawodów; - uczeń potrafi wskazać przykłady zawodów związanych z określonymi zainteresowaniami; - uczeń poznaje podstawową specyfikę	Sale lekcyjne / pracownia komputerowa	wychowawcy, nauczyciele	Cały rok szkolny

Zadanie	Formy realizacji	Oczekiwane efekty	Miejsce realizacji	Odpowiedzialny	Czas realizacji
		pracy w wybranych zawodach; - uczeń rozumie, że wykonywanie różnych zawodów wymaga różnych umiejętności i przygotowania.			
„Jak uczę się najlepiej?" – moje sposoby zdobywania wiedzy i umiejętności	Ćwiczenia indywidualne, dyskusja, praca w grupach, zadania praktyczne, samoocena	- uczeń potrafi wskazać sposoby, które pomagają mu w nauce;- uczeń rozpoznaje własne mocne strony związane z uczeniem się;- uczeń poznaje różne sposoby zdobywania wiedzy;- uczeń rozumie znaczenie rozwijania umiejętności i uczenia się nowych rzeczy.	Sale lekcyjne	Wychowawcy, nauczyciele,	Cały rok szkolny
Wizyta zawodoznawcza – poznajemy miejsce pracy „od środka"	Wizyta zawodoznawcza, obserwacja, rozmowa z pracownikami, prezentacja stanowisk i narzędzi pracy, zadania obserwacyjne	- uczeń poznaje środowisko pracy w wybranym zawodzie; - uczeń poznaje podstawowe zadania wykonywane na wybranych stanowiskach; - uczeń potrafi wskazać wybrane umiejętności potrzebne w danym zawodzie; - uczeń potrafi porównać swoje wyobrażenia o zawodzie z rzeczywistymi warunkami pracy.	Zakład pracy / instytucja / pracodawca / inne miejsce związane z wykonywaniem danego zawodu	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok szkolny, w miarę możliwości organizacyjnych
Zawody potrzebne w naszej lokalnej społeczności	Rozmowa, mapa zawodów, praca projektowa, wywiad, prezentacje uczniowskie, analiza informacji o lokalnym rynku pracy	- uczeń rozpoznaje zawody występujące w najbliższym otoczeniu;- uczeń rozumie znaczenie różnych zawodów dla funkcjonowania miasta i społeczności	Szkoła / środowisko lokalne / Koszalin	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok szkolny

Zadanie	Formy realizacji	Oczekiwane efekty	Miejsce realizacji	Odpowiedzialny	Czas realizacji
		lokalnej;- uczeń potrafi wskazać przykłady zawodów związanych z potrzebami mieszkańców;- uczeń rozwija zainteresowanie lokalnym środowiskiem pracy.			

Klasy VII – VIII

Zadanie	Metody pracy	Oczekiwane efekty	Miejsce	Odpowiedzialny	Czas realizacji
Dział I: Poznanie własnych zasobów	Wykład, pogadanka, debata, burza mózgów, prezentacja, zajęcia grupowe dla klas, ćwiczenia z zakresu autodiagnozy, samooceny i autorefleksji	- uczeń rozpoznaje własne zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje i predyspozycje zawodowe; - uczeń potrafi wskazać swoje mocne strony i możliwości ich wykorzystania; - uczeń określa własną hierarchię wartości i potrzeb; - uczeń dostrzega wpływ własnych możliwości i ograniczeń na planowanie przyszłości edukacyjno-zawodowej.	Sale lekcyjne	Doradca zawodowy, wychowawcy, psycholog/pedagog szkolny	Cały rok szkolny
Dział II: Świat zawodów i rynek pracy	Wykład, pogadanka, debata, burza mózgów, prezentacja, zajęcia grupowe dla klas, analiza informacji o zawodach, wizyty zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami zawodów	- uczeń analizuje informacje dotyczące wybranych zawodów, w tym wymaganych kwalifikacji i możliwości ich uzyskania; - uczeń porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy; - uczeń poznaje wybrane zjawiska i trendy	Sale lekcyjne, zakłady pracy, instytucje i inne miejsca realizacji wizyt zawodoznawczych	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok szkolny

Zadanie	Metody pracy	Oczekiwane efekty	Miejsce	Odpowiedzialny	Czas realizacji
		współczesnego rynku pracy, w tym lokalnego i regionalnego; - uczeń wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową; - uczeń zna podstawowe instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.			
Dział III: Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Wykład, pogadanka, debata, burza mózgów, prezentacja, zajęcia grupowe dla klas, praca ze stronami internetowymi szkół, analiza ofert edukacyjnych, ćwiczenia z wyszukiwania informacji	- uczeń potrafi analizować oferty szkół ponadpodstawowych pod kątem możliwości dalszego kształcenia; - uczeń potrafi analizować kryteria rekrutacyjne w odniesieniu do własnych zasobów; - uczeń rozumie strukturę systemu edukacji formalnej oraz zna przykłady edukacji pozaformalnej i nieformalnej; - uczeń rozumie znaczenie uczenia się przez całe życie; - uczeń potrafi samodzielnie wyszukiwać i weryfikować informacje dotyczące możliwości dalszego kształcenia.	Sale lekcyjne, pracownia komputerowa	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok szkolny
Dział IV: Planowanie własnego rozwoju i	Wykład, pogadanka, debata, burza mózgów, prezentacja, zajęcia grupowe	- uczeń określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;	Sale lekcyjne / gabinet doradcy zawodowego	Doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog,	Cały rok szkolny

Zadanie	Metody pracy	Oczekiwane efekty	Miejsce	Odpowiedzialny	Czas realizacji
podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	dla klas, ćwiczenia planistyczne, analiza przypadków, indywidualne konsultacje doradcze	- uczeń potrafi dokonać wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; - uczeń potrafi wskazać osoby i instytucje, z których pomocy może skorzystać; - uczeń planuje możliwe warianty dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej i rozumie konsekwencje podejmowanych decyzji.		psycholog	
Wizyta funkcjonariuszy Służby Więziennej	Wykład, prezentacja, debata, zajęcia grupowe dla klas, pokazy	- uczeń poznaje środowisko pracy funkcjonariuszy Służby Więziennej; - uczeń poznaje wymagania związane z wykonywaniem wybranych zadań zawodowych; - uczeń dostrzega znaczenie odpowiedzialności, przestrzegania prawa i zasad etyki zawodowej.	Sala lekcyjna	Wychowawcy klas VII–VIII, pedagog szkolny, szkolny doradca zawodowy	Termin ustalony po konsultacjach z programami profilaktycznymi Służby Więziennej
Lekcje WOS:1. Współczesny świat dziennikarski – formy pracy w mediach, zadania, perspektywy;2. Europa jako miejsce do spełniania marzeń – możliwe perspektywy rozwoju i pracy za granicą, konsekwencje i wymagania;3. Budowanie	Wykład, pogadanka, debata, burza mózgów, prezentacja, zajęcia grupowe dla klas, analiza materiałów źródłowych, dyskusja problemowa	Realizacja treści programowych WOS dla klas VIII w roku szkolnym 2025/2026; - uczeń dostrzega związki pomiędzy wiedzą społeczną, kompetencjami obywatelskimi i funkcjonowaniem w środowisku pracy; - uczeń potrafi krytycznie analizować informacje dotyczące pracy, edukacji i życia społecznego;	Sale lekcyjne	Nauczyciel WOS w klasach VIII	Cały rok szkolny

Zadanie	Metody pracy	Oczekiwane efekty	Miejsce	Odpowiedzialny	Czas realizacji
obiektywnego światopoglądu zawodowego i życiowego		- uczeń poznaje wybrane możliwości rozwoju edukacyjnego i zawodowego w Polsce i za granicą.			
Wizyta uczniów szkół ponadpodstawowych – znaczenie wyboru szkoły i możliwe kierunki rozwoju zawodowego	Pogadanka, wykład, prezentacja, zajęcia grupowe, burza mózgów, sesja pytań i odpowiedzi, porównywanie ofert edukacyjnych	Przedstawienie przez uczniów szkół ponadpodstawowych możliwych kierunków kształcenia. Zwrócenie uwagi na osobiste preferencje, zapotrzebowanie rynku, formy rozwoju zawodowego oraz dokształcania; - uczeń poznaje doświadczenia starszych kolegów związane z wyborem szkoły; - uczeń potrafi porównać wybrane możliwości kształcenia; - uczeń dostrzega związek pomiędzy wyborem szkoły a dalszą ścieżką edukacyjno-zawodową; - uczeń wie, gdzie szukać aktualnych informacji o ofercie edukacyjnej.	Sale lekcyjne	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele,	Cały rok szkolny
Rola i możliwości zawodowe dzięki znajomości języka obcego – język angielski	Wykład, pogadanka, debata, burza mózgów, prezentacja, zajęcia grupowe dla klas, analiza przykładowych ofert edukacyjnych i zawodowych wymagających znajomości języka angielskiego	Realizacja działów dotyczących pracy, zawodów, sposobów i wymagań do podjęcia pracy na rynku zagranicznym; - uczeń dostrzega znaczenie znajomości języków obcych dla edukacji, komunikacji i przyszłej aktywności zawodowej; - uczeń poznaje przykłady zawodów, w	Sale lekcyjne	Nauczyciele języka angielskiego w klasach VII–VIII	Cały rok szkolny

Zadanie	Metody pracy	Oczekiwane efekty	Miejsce	Odpowiedzialny	Czas realizacji
		których znajomość języka angielskiego stanowi istotną kompetencję; - uczeń potrafi wskazać korzyści z rozwijania kompetencji językowych.			
Rola i możliwości zawodowe dzięki znajomości języka obcego – język niemiecki	Wykład, pogadanka, debata, burza mózgów, prezentacja, zajęcia grupowe dla klas, analiza przykładów zastosowania języka niemieckiego w edukacji i pracy	Realizacja działów dotyczących pracy, zawodów, sposobów i wymagań do podjęcia pracy na rynku zagranicznym; - uczeń dostrzega znaczenie znajomości języka niemieckiego dla edukacji i przyszłej aktywności zawodowej; - uczeń poznaje przykłady zawodów i obszarów aktywności, w których język niemiecki może być przydatny; - uczeń rozumie znaczenie rozwijania kompetencji językowych w perspektywie uczenia się przez całe życie.	Sale lekcyjne	Nauczyciele języka niemieckiego w klasach VII–VIII	Cały rok szkolny
Zawód sędzia – poznanie zawodu sędziego	Wykład, pogadanka, debata, burza mózgów, prezentacja, zajęcia grupowe dla klas, wizyta zawodoznawcza / spotkanie z przedstawicielem zawodu	- poznanie specyfiki zawodu oraz funkcjonowania instytucji; - uczeń rozumie kwestie bezpieczeństwa w szkole i poza nią w celu ochrony zdrowia i życia; - zwiększenie świadomości uczniowskiej względem odpowiedzialności prawnej za swoje czyny;	Sąd Rejonowy w Koszalinie / szkoła	Wychowawcy klas VII–VIII, doradca zawodowy	Termin ustalony po konsultacjach związanych z organizacją i funkcjonowaniem Sądu Rejonowego

Zadanie	Metody pracy	Oczekiwane efekty	Miejsce	Odpowiedzialny	Czas realizacji
		- uczeń poznaje wymagania i drogę prowadzącą do wykonywania zawodu sędziego; - uczeń poznaje znaczenie bezstronności, odpowiedzialności i etyki zawodowej; - uczeń poznaje środowisko pracy związane z wymiarem sprawiedliwości.			
Wizyta zawodoznawcza – poznajemy wybrane środowisko pracy	Wizyta zawodoznawcza, obserwacja pracy, rozmowa z pracownikami, prezentacja stanowisk pracy, zadania obserwacyjne, dyskusja podsumowująca	- uczeń poznaje rzeczywiste środowisko pracy; - uczeń analizuje zadania wykonywane na wybranych stanowiskach; - uczeń porównuje wymagania zawodowe z własnymi zasobami i zainteresowaniami; - uczeń rozpoznaje znaczenie kwalifikacji, kompetencji i doświadczenia w wykonywaniu pracy; - uczeń formułuje wnioski dotyczące własnych planów edukacyjno-zawodowych.	Zakłady pracy, instytucje, pracodawcy, szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, placówki i centra kształcenia	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok szkolny
Instytucje wspierające młodego człowieka w wyborze szkoły i zawodu	Prezentacja, pogadanka, praca z materiałami informacyjnymi, ćwiczenia w wyszukiwaniu informacji, dyskusja	- uczeń identyfikuje osoby i instytucje mogące wspierać go w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; - uczeń wie, kiedy i gdzie może szukać pomocy doradczej;	Sala lekcyjna / pracownia komputerowa	Doradca zawodowy, pedagog, psycholog, wychowawcy	Cały rok szkolny

Zadanie	Metody pracy	Oczekiwane efekty	Miejsce	Odpowiedzialny	Czas realizacji
		- uczeń zna podstawowe źródła informacji edukacyjnej i zawodowej; - uczeń potrafi korzystać z pomocy doradczej przy podejmowaniu decyzji.			
Moja decyzja – wybieram dalszą ścieżkę edukacyjną	Warsztaty, analiza przypadków, praca indywidualna, mapa decyzji, konsultacje indywidualne	- uczeń określa swoje cele edukacyjno-zawodowe; - uczeń analizuje własne zasoby w kontekście planowanej dalszej edukacji; - uczeń potrafi wskazać możliwe warianty dalszego kształcenia;- uczeń rozumie konsekwencje podjętych decyzji; - uczeń potrafi skorzystać ze wsparcia doradcy zawodowego.	Sale lekcyjne / gabinet doradcy zawodowego	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	Szczególnie II semestr, z nasileniem w okresie rekrutacji

Część druga: Działania skierowane do nauczycieli, wychowawców, specjalistów

Opis działania	Do kogo skierowane?	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Szkolenie wewnątrzszkolne: Realizacja zadań z zakresu doradztwa zawodowego w ramach lekcji przedmiotowych	Nauczyciele przedmiotowi	szkolenie, prezentacja, analiza przykładów dobrych praktyk, konsultacje	Doradca zawodowy	I semestr roku szkolnego
Konsultacje dla nauczycieli i wychowawców dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w ramach prowadzonych zajęć	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści	Konsultacje indywidualne i zespołowe, wymiana doświadczeń, analiza potrzeb uczniów	Doradca zawodowy	Cały rok szkolny
Włączanie treści z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego do pracy wychowawczej klas	Wychowawcy klas I–VIII	Konsultacje z doradcą zawodowym, analiza programów wychowawczo-profilaktycznych, planowanie działań klasowych	Doradca zawodowy, wychowawcy	Początek roku szkolnego oraz cały rok szkolny
Współpraca nauczycieli, wychowawców i specjalistów w rozpoznawaniu zainteresowań, uzdolnień, mocnych stron i potrzeb uczniów w kontekście planowania ich rozwoju edukacyjno-zawodowego	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, doradca zawodowy	Konsultacje, spotkania zespołów, wymiana informacji, analiza obserwacji i dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami	Doradca zawodowy, wychowawcy, pedagodzy i psycholog	Cały rok szkolny
Udostępnianie nauczycielom aktualnych informacji i materiałów dotyczących edukacji, zawodów, rynku pracy oraz możliwości dalszego kształcenia	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści	Bank informacji, materiały elektroniczne i papierowe, komunikacja wewnątrzszkolna	Doradca zawodowy, bibliotekarz	Cały rok szkolny

Opis działania	Do kogo skierowane?	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Współpraca z nauczycielami w przygotowywaniu i realizacji wizyt zawodoznawczych oraz spotkań z przedstawicielami zawodów	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści	Konsultacje, wspólne planowanie, przygotowanie uczniów do wizyty, omówienie i ewaluacja działania	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok szkolny, według harmonogramu wizyt
Aktualizacja wiedzy nauczycieli dotyczącej zmian w przepisach i organizacji doradztwa zawodowego w szkole	Rada pedagogiczna, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści	Szkolenie, komunikat informacyjny, prezentacja zmian w przepisach, konsultacje	Doradca zawodowy / dyrektor szkoły	Początek roku szkolnego oraz w przypadku zmian przepisów
Wymiana doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie realizacji doradztwa zawodowego	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści	Spotkania zespołowe, konsultacje, prezentacja przykładów działań, analiza efektów	Doradca zawodowy	W ciągu roku szkolnego
Ewaluacja współpracy nauczycieli, wychowawców i specjalistów w zakresie realizacji doradztwa zawodowego	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści	Ankieta, rozmowy, analiza dokumentacji, podsumowanie realizowanych działań	Doradca zawodowy	Koniec roku szkolnego

Część trzecia: Działania skierowane do rodziców

Opis działania	Do kogo skierowane?	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Spotkanie informacyjne z doradcą zawodowym na temat działań wynikających z WSDZ	Wszyscy rodzice	Spotkanie podczas zebrania z rodzicami, przekazanie informacji i materiałów multimedialnych	Doradca zawodowy	Początek roku szkolnego / termin zebrań z rodzicami
Włączenie rodziców w szkolne działania i akcje związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym – udział w prelekcjach i prezentacjach dla uczniów	Wszyscy rodzice	Prezentacje, wykłady, spotkania z uczniami, prezentowanie własnego zawodu, ścieżki edukacyjnej lub doświadczeń zawodowych	Wychowawcy klas I–VIII we współpracy ze szkolnym doradcą zawodowym	Cały rok szkolny
Informowanie rodziców o ofertach szkół ponadpodstawowych i zasadach rekrutacji	Rodzice uczniów klas VII–VIII	Przygotowanie i udostępnianie materiałów w formie elektronicznej i papierowej, informacje podczas zebrań, konsultacje indywidualne	Doradca zawodowy we współpracy z wychowawcami i nauczycielami	II semestr roku szkolnego, zgodnie z harmonogramem rekrutacji
Konsultacje dla rodziców dotyczące planowania przez uczniów dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej	Rodzice uczniów klas VII–VIII	Konsultacje indywidualne, rozmowy, wskazanie źródeł informacji dotyczących szkół ponadpodstawowych, zawodów i możliwości dalszego kształcenia	Szkolny doradca zawodowy, wychowawcy	Cały rok szkolny, ze szczególnym uwzględnieniem okresu rekrutacji
Wspieranie rodziców w rozpoznawaniu zainteresowań, uzdolnień, mocnych stron i potrzeb edukacyjnych dziecka w kontekście planowania jego dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej	Rodzice uczniów klas IV–VIII	Konsultacje indywidualne, rozmowy z wychowawcą i doradcą zawodowym, wskazywanie dostępnych form wsparcia	Szkolny doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny
Wykorzystanie wiedzy i doświadczenia rodziców w realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego	Rodzice uczniów klas I–VIII	Spotkania z przedstawicielami zawodów, prezentacje, rozmowy, wizyty zawodoznawcze w miejscach pracy rodziców [jeżeli jest to możliwe i zgodne z organizacją szkoły]	Doradca zawodowy, wychowawcy	Cały rok szkolny

Opis działania	Do kogo skierowane?	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Informowanie rodziców o możliwościach korzystania z pomocy specjalistycznej w zakresie planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej ucznia	Rodzice uczniów wymagających dodatkowego wsparcia	Konsultacje, przekazywanie informacji o dostępnych instytucjach i formach pomocy, indywidualne rozmowy	Doradca zawodowy, pedagog, psycholog, wychowawcy	Cały rok szkolny

8. Ewaluacja programu

Ewaluacja realizacji działań z zakresu orientacji, poradnictwa i doradztwa zawodowego dokonywana jest na bieżąco przez koordynatora systemu doradztwa zawodowego w szkole na podstawie rozmów z uczniami, rodzicami i wychowawcami klas oraz analizy dokumentacji szkolnej.
Dodatkowo:

- obserwacja zainteresowania uczniów treściami związanymi z doradztwem zawodowym;
- rozmowy z rodzicami uczniów na temat informacyjnej i motywującej roli treści realizowanych w ramach programu doradztwa zawodowego;

Sam program oraz zakładane cele ma elastyczny. Jego zapisy, treści oraz poszczególne zadania mogą ulegać zmianą i modernizacją w zależności od potrzeb szkoły, uczniów, rodziców i nauczycieli